

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre operačný program Výskum a vývoj

**Súhrnná správa o aktivitách hodnotenia a výsledkoch
hodnotení operačného programu Výskum a vývoj za rok
2010**

Marec 2011

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“) je riadiacim orgánom pre operačný program Výskum a vývoj (ďalej aj „Riadiaci orgán pre OP VaV“), ktorý bol schválený Európskou komisiou dňa 28. novembra 2007.

Za hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj (ďalej aj „OP VaV“) je zodpovedný Riadiaci orgán pre OP VaV a úlohy spojené s hodnotením vykonávali v roku 2010 manažéri hodnotenia OP VaV sekcie európskych záležitostí MŠVVaŠ SR, odboru pre OP VaV.

Na hodnotení sa podieľa aj sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, ktorým je pre OP VaV Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ, a to prostredníctvom manažérov monitorovania, ktorí pripravujú podklady za sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“) pre vykonávanie hodnotení.

Pre potreby vykonávania hodnotenia funguje Pracovná skupina pre hodnotenie OP VaV (ďalej len „Pracovná skupina“). Členovia Pracovnej skupiny zabezpečujú a vykonávajú hodnotenia OP VaV. Pracovná skupina sa skladá zo štyroch členov - vedúci Pracovnej skupiny, ktorým bol v roku 2010 riaditeľ odboru pre OP VaV, ďalej dvaja manažéri hodnotenia OP VaV za Riadiaci orgán pre OP VaV a manažér monitorovania za SORO.

V nadväznosti na Plán hodnotení OP VaV na programové obdobie 2007 – 2013 a Plán hodnotení OP VaV na rok 2010 Riadiaci orgán pre OP VaV (ďalej len „RO OP VaV“) vykonal v roku 2010 dve plánované tematické externé hodnotenia:

1. *„Zhodnotenie efektívnosti fungovania administrácie RO a SORO, vrátane finančného riadenia operačného programu Výskum a vývoj“*,
2. *„Zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov pre operačný program Výskum a vývoj a systému monitorovania operačného programu Výskum a vývoj“*.

Výber externého hodnotiteľa RO OP VaV pri oboch hodnoteniach zrealizoval v súlade s platnou legislatívou týkajúcou sa verejného obstarávania. **Prvé hodnotenie** sa realizovalo počas 5 mesiacov, so začatím hodnotenia v septembri 2010 a jeho ukončením

formou prevzatia hodnotiacej správy RO OP VaV v januári 2011. Hodnoteným obdobím bolo obdobie od 28. 11. 2007 (schválenie OP VaV) do 30. 6. 2010. Realizované bolo firmou IBS SLOVAKIA, s.r.o. so sídlom: Hurbanovo námestie 19/45, 972 01 Bojnice, ktorá predložila víťaznú ponuku v rámci verejného obstarávania. Úspešnou bola ponuka uchádzača, ktorý predložil ponuku s najnižšou cenou za predmet zákazky s DPH, pričom najvyššia cena zákazky nesmela presiahnuť sumu 14 994 € s DPH. Za vykonanie hodnotenia RO OP VaV uhradil hodnotiteľovi celkom 9 480 €.

Predmetom hodnotenia bolo zhodnotenie efektívnosti fungovania administrácie RO a SORO, vrátane finančného riadenia operačného programu Výskum a vývoj, konkrétnejšie, posúdenie efektívnosti fungovania administratívnych kapacít RO OP VaV, SORO, platobnej jednotky (ďalej len „PJ“) a Monitorovacieho výboru pre vedomostnú ekonomiku (ďalej len „MV VE“), analýza fungovania interných kapacít, zhodnotenie, či sú administratívne kapacity RO, SORO, PJ a MV VE efektívne využívané, či spolupracujú dostatočne, zistenie, aké sú možnosti vylepšenia spolupráce, či boli doteraz vynaložené prostriedky efektívne a transparentne využité a aká je absorpčná kapacita prijímateľov.

Pri spracovaní hodnotiacej správy sa hodnotiteľ pridržal štruktúry hodnotiacich otázok zo súťažných podkladov. Správa je v súlade so zmluvou o dielo rozdelená do 5 hlavných tém – kapitol (hodnotenie efektívnosti fungovania administratívnych kapacít; hodnotenie fungovania interných kapacít; hodnotenie efektívnosti využívania administratívnych kapacít; hodnotenie efektívnosti a transparentnosti využitia vynaložených prostriedkov; hodnotenie absorpčnej kapacity prijímateľov). Obsahom každej kapitoly je analýza zadanej témy rozpracovaná na základe hodnotiacich otázok v poradí: analýza témy, formulácia návrhov a opatrení. Získané dáta, štatistické údaje sú zapracované do správy buď textovou formou, alebo tabuľkovou a grafickou formou.

Hodnotením boli zistené **nasledujúce závery**:

Vzhľadom na stav implementácie OP VaV (polovica implementačného obdobia) počet projektov, ktoré musí riadiť a kontrolovať jeden projektový a finančný manažér je oproti plánovaným hodnotám niekoľkonásobne vyššia. Rovnako je vyššia aj ich finančná hodnota. Relevantní pracovníci sú preťažení a zvýšila sa možnosť vzniku chýb a nezrovnalostí.

Podľa vyjadrení možných žiadateľov je „odrádzajúca“ administratívna zaťaženosť pri vypracovávaní povinných príloh a samotnej Žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“). Mnohokrát je tiež problematické získať v predpokladanom časovom rozmedzí platby,

vzhľadom na administratívnu náročnosť Žiadosti o platbu (ďalej len „ŽoP“). Chybovosť v ŽoP vyplýva tiež z neskúsenosti pracovníkov prijímateľa s vypĺňaním žiadostí.

Hodnotiteľ ďalej skonštatoval, že:

- procesy sú v rámci IM procedúr RO aj SORO popísané a sú určené konkrétne zodpovedné osoby za jednotlivé aktivity v rámci procedúr.
- jediným zisteným prekryvaním sa javí táto zodpovednosť: „dohľad nad vykonávaním delegovaných kompetencií z Riadiaceho orgánu na ASFEU“, túto zodpovednosť majú dve funkcie: Poradca pre európske záležitosti (SORO) a Riaditeľ (SORO).
- identifikovanie iných prekryvaní zodpovedností nebolo zistené.
- procesy sú v rámci IM procedúr PJ popísané, zodpovedné osoby za jednotlivé aktivity v rámci procedúr sú určené v časti audit trailu.
- funkčné schémy a popisy funkcií sú popísané na požadovanej úrovni a nie je potrebné ich zásadne opravovať.
- procesy, ktoré vykonávajú RO a SORO sa ešte stále aktualizujú a vylepšujú.
- PJ má už procesy optimalizované tak, že nie sú potrebné časté zmeny.
- nálezy kontrol, monitorovania a praktických skúseností sa po zhodnotení a schválení zapracovávajú do jednotlivých procesov implementácie a zavádzajú do praxe.
- je evidentné, že dochádza k optimalizácii činností jednotlivých útvarov.
- napĺňanie tabuľkových miest prebiehalo kontinuálne a kopírovalo nárast implementačnej náročnosti programu.
- počet pracovníkov, ktorí odchádzajú z pracovného procesu nie je taký, že by mohol spôsobiť výraznejšie problémy v implementácii.
- spolupráca medzi RO a SORO prebieha prostredníctvom pravidelných porád a pracovných stretnutí, na ktorých sa riešia aktuálne problémy implementácie, porád sa zúčastňujú obe strany v požadovanom počte a v požadovanom funkčnom zložení.

- ako nesúlady sa javia plánované pravidelné dvojtýždenné spoločné pracovné porady oboch sekcií so zástupcami SORO, nakoľko v konštatovaní vo Výročnej správe o vykonávaní OP VaV za rok 2009 sú uvádzané pravidelné mesačné stretnutia oboch zainteresovaných strán.
- o spoločných poradách s PJ nemožno skonštatovať žiadne závery, nakoľko realizácia týchto pravidelných spoločných stretnutí nie je v dostupnej dokumentácii uvádzaná.
- jednou z najproblematickejších oblastí implementácie, ktorá brzdí a narušuje efektivitu práce, je práca so systémom ITMS a tiež preťaženosť pracovníkov, ktorá sa začala prejavovať hlavne v roku 2010.
- aktualizácia dokumentácie a zmeny v implementácii OP boli robené priebežne a vždy boli zamerané na zlepšenie kvality riadenia a organizácie práce pracovníkov RO, SORO a PJ.
- postupne boli odhaľované nedostatky a problémy, ktoré znamenali nezrovnalosti s platnou legislatívou, platnou dokumentáciou a systémom riadenia OP.
- po každom náleze jednotlivých kontrol a auditov alebo náleze, ktorý vyplynul z aplikačnej praxe, dochádzalo k odstráneniu týchto nálezov.
- Monitorovací výbor pre vedomostnú ekonomiku si plní svoje úlohy a podľa potreby schvaľuje potrebné dokumenty.
- aktivitu účasti jednotlivých členov MV pri hlasovaní per rollam nie je možné hodnotiť vzhľadom na čl. 7, ods. (3) Rokovacieho poriadku MV VE, ktorý hovorí o tom, že nepredloženie stanoviska člena MV VE je považované za prejav súhlasu s návrhom.
- prostredníctvom Technickej pomoci boli doteraz schválené projekty, ktoré napomáhajú zvýšiť efektivnosť využitia finančných prostriedkov a celkovo zlepšiť implementáciu a riadenie OP VaV.
- výdavky schválených projektov sú v súlade so stanovenými pravidlami, sú zamerané na prioritné témy 85 a 86 a sú vynakladané v súlade s cieľmi prioritných osí a cieľmi OP VaV a sú primerané, t.j. sú v súlade s bežnými cenami na trhu.

Návrhy hodnotiteľa, čo je možné zlepšiť:

- Nakoľko nie je predpoklad výraznejšieho nárastu plánovaných pracovných miest, na zníženie preťaženia je potrebné zvýšiť zastupiteľnosť projektových a finančných manažérov tak, aby pracovníci na iných funkciách mohli kvalifikovane vykonávať aj ich povinnosti.
- Vytvoriť jeden alebo viac ukázkových projektov, vypracovať Žiadosť o NFP pre ukázkové projekty, príslušné prílohy, ktoré vypracováva žiadateľ (finančná analýza, opis projektu ...) a tiež vypracovať ukázkové vzory Žiadostí o platbu. Tieto príklady umiestniť na informačný portál RO a SORO. Tým sa vytvorí akýsi príklad dobrej praxe a žiadatelia by mali konkrétny príklad ako vyplniť formuláre ŽoNFP a ŽoP tak, aby sa vyvarovali formálnych chýb. Rovnako je vhodné robiť prednášky a školenia, kde by nosnou časťou bolo praktické vypracovávanie žiadostí. Obmedzila by sa formálna chybovosť žiadostí a do značnej miery by sa odbúrala neochota žiadateľov podstúpiť administratívnu náročnosť žiadostí o NFP a zvýšila by sa priechodnosť žiadostí.
- Zvážiť doplnenie popisov pracovných funkcií o činnosti pre časti Informačné systémy a Nezrovnalosti.
- Preveriť pracovnú vyťaženosť projektových a finančných manažérov v rámci RO a projektových manažérov a manažérov riadenia výdavkov v rámci SORO.
- Preveriť možné prekrývanie zodpovednosti „dohľad nad vykonávaním delegovaných kompetencií z Riadiaceho orgánu na ASFEU“ pri funkciách Poradca pre európske záležitosti (SORO) a Riaditeľ (SORO).
- Zvážiť doplnenie popisov pracovných funkcií pre PJ tak, aby boli popísané funkčné povinnosti, ktoré určujú zodpovednosti pre danú funkciu pri spolupráci s RO a SORO.
- Preveriť nesúlad plánovaných pravidelných dvojtyždenných spoločných pracovných porád obidvoch sekcií RO so zástupcami SORO, nakoľko v konštatovaní vo Výročnej správe o vykonávaní OP VaV za rok 2009 sú uvádzané pravidelné mesačné stretnutia oboch zainteresovaných strán.

- Vo výročných správach uvádzať aj pracovné stretnutia a porady RO a SORO s PJ.
- Žiadať správcu ITMS o odstránenie nedostatkov, ktoré znižujú efektívnosť práce s týmto systémom a brzdia prácu pracovníkov pri implementácii OP.

Od 1. 1. 2011 je v rámci MŠVVaŠ SR zavedená nová organizačná štruktúra. Jej zavedenie prispieva napr. k efektívnejšiemu plneniu úloh vyplývajúcich z jednotlivých pracovných pozícií (projektový manažér, finančný manažér, atď.) RO OP VaV. Zároveň sa novou štruktúrou snažíme dosiahnuť zefektívnenie práce RO a optimalizovať zaťaženie jednotlivých zamestnancov tak, ako to odporúča externý hodnotiteľ. Súčasne RO aj SORO sa snažia zabezpečiť efektívne fungovanie kapacít cez postupné zlepšovanie organizácie práce a vzdelávanie zamestnancov.

K druhému bodu návrhov hodnotiteľa uvádzame, že RO a SORO neustále aktualizujú usmernenia a FAQ pre prijímateľov/žiadateľov a SORO pravidelne organizuje informačné semináre pre prijímateľov/žiadateľov. V tomto smere budeme pokračovať aj naďalej tak, aby sme čo najlepšie reagovali na potreby žiadateľov a prijímateľov.

Hodnotiteľ v jednom z bodov svojich záverov konštatoval, že prekrývaním funkcií sa javí zodpovednosť: „dohľad nad vykonávaním delegovaných kompetencií z Riadiaceho orgánu na ASFEU“, ktorú majú dve funkcie: „Poradca pre európske záležitosti“ (SORO) a „Riaditeľ“ (SORO). Funkcia „Poradca pre európske záležitosti“ bola SORO k 1. 12. 2010 zrušená, a tým došlo k odstráneniu daného prekrývania funkcií.

Hodnotiteľ ďalej uviedol nesúlad v plánovaných pravidelných dvojtýždenných spoločných pracovných poradách RO so zástupcami SORO. Nesúlad bol odstránený, RO sa mesačne alebo podľa potreby stretáva so zástupcami SORO v rámci spoločných pracovných porád.

Nakoľko externé hodnotenie bolo ukončené až v roku 2011 RO OP VaV po podrobnom zvážení a nevyhnutnosti postupne pristúpi k zapracovaniu všetkých odporúčaní hodnotiteľa.

Správa z vykonaného tematického externého hodnotenia *„Zhodnotenie efektívnosti fungovania administrácie RO a SORO, vrátane finančného riadenia operačného programu Výskum a vývoj“*, realizovaného v roku 2010, bola s dátumom 19. 1. 2011 zaslaná

Centrálnemu koordinačnému orgánu, Európskej komisii a koordinátorom horizontálnych priorít. Správa bola dňa 10. 1. 2011 zverejnená na internetovej stránke MŠVVaŠ SR v rámci „Dokumentov“ a v časti „Hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj“.

Druhé plánované tematické externé **hodnotenie** „*Zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov pre operačný program Výskum a vývoj a systému monitorovania operačného programu Výskum a vývoj*“ sa realizovalo počas 6 mesiacov, so začatím hodnotenia v septembri 2010 a jeho ukončením formou prevzatia hodnotiacej správy RO OP VaV vo februári 2011. Hodnoteným obdobím bolo obdobie od 28. 11. 2007 (schválenie OP VaV) do 30. 6. 2010. Realizované bolo firmou IBS SLOVAKIA, s.r.o. so sídlom: Hurbanovo námestie 19/45, 972 01 Bojnice, ktorá predložila víťaznú ponuku v rámci verejného obstarávania. Úspešnou bola ponuka uchádzača, ktorý predložil ponuku s najnižšou cenou za predmet zákazky s DPH, pričom cena ponuky nesmela presiahnuť sumu 24 990 € s DPH. Za vykonanie hodnotenia RO OP VaV uhradil hodnotiteľovi celkom 10 680 €.

Predmetom hodnotenia bolo zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov operačného programu Výskum a vývoj, konkrétnejšie, posúdenie správnosti a adekvátnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov, analýza systému ukazovateľov OP VaV, zhodnotenie, či je systém merateľných ukazovateľov nastavený efektívne a relevantne s ohľadom na sledovanie plnenia cieľov a na ich prípadné modifikovanie, či je potrebná aktualizácia systému, či systém zohľadňuje potreby monitorovania a do akej miery, overenie funkčnosti monitorovacieho systému, vrátane zhromažďovania údajov. Zámerom hodnotenia bolo zároveň analyzovať systém ukazovateľov na piatich rozličných úrovniach – na úrovni operačného programu, na úrovni implementácie projektov, na úrovni IT monitorovacieho systému, z pohľadu koordinácie a spolupráce s centrálnym koordinačným orgánom (ďalej len „CKO“) a koordinátormi horizontálnych priorít (ďalej len „koordinátori HP“) a následne aj systém ukazovateľov na úrovni horizontálnych priorít (ďalej aj „HP“).

Spracovateľ správy postupoval podľa požiadaviek súťažných podkladov a platnej zmluvy o vykonaní diela. Hodnotil všetky relevantné ukazovatele pre OP VaV na všetkých úrovniach podľa stupnice hodnotenia (vysoko uspokojivá, uspokojivá, neuspokojivá, vysoko neuspokojivá). Každý ukazovateľ špecifikovaný v OP VaV hodnotil pomocou stupnice 1 až 4 z hľadiska „SMART“: **S** - specific = konkrétny, **M** - measurable = merateľný, **A** - achievable = dosiahnuteľný, **R** - realistic = realistický, **T** - timely = časovo obmedzený. Podrobnejšie je stupnica vysvetlená v hodnotiacej správe. Hodnotiteľ zhodnotil ukazovatele všetkých výziev, resp. vyzvaní a prostredníctvom mapy ukazovateľov preukázal prepojenosť ukazovateľov

určených pre jednotlivé výzvy so skutočne použitými ukazovateľmi v zazmluvnených projektoch a tiež prepojenosť s ukazovateľmi opatrení. Podklad pre toto zhodnotenie tvorila zostava vo formáte excelovskej tabuľky dodaná z ITMS. Pri spracovávaní hodnotiacej správy hodnotiteľ postupoval nasledovne: 1. zber podkladových materiálov; 2. štúdium podkladových materiálov; 3. vytvorenie máp ukazovateľov; 4. zhodnotenie všetkých relevantných ukazovateľov pre všetky úrovne OP VaV, vrátane HP; 5. analýzy relevantných údajov; 6. odpovede na evaluačné otázky na základe zistených skutočností; 7. formulácia záverov, zistení a odporúčaní .

Na základe spracovaných vstupov z príslušnej dokumentácie a na základe poskytnutých informácií pri osobných stretnutiach s pracovníkmi RO a SORO hodnotiteľ skonštatoval tieto **závery**:

- Pre tri ukazovatele NSRR, ktoré sledujú špecifickú prioritu Výskum a vývoj bude možné zistiť prínos aktivít OP na ich hodnoty (v prípade ich sledovania v rámci projektov). Pre ukazovateľ špecifickej priority Infraštruktúra vysokých škôl to nebude možné.
- Ciele OP VaV, prioritných osí a opatrení sú stanovené dobre a k nim naviazané ukazovatele merajú dané ciele. Ukazovatele programu, prioritných osí a opatrení sú hodnotené ako vysoko uspokojivé. Napriek pozitívnemu hodnoteniu je potrebné poukázať na nezrovnalosť medzi použitými kontextovými ukazovateľmi ako ukazovateľmi programu (t.j. sledujúcimi globálny cieľ) a textom, ktorý je uvedený v Metodickom pokyne CKO č. 3 (ďalej len „MP“): *„Hodnoty ukazovateľov za príslušný operačný program, prioritnú os a opatrenie (programové ukazovatele) vznikajú na základe operácií s hodnotami ukazovateľov výsledku a dopadu jednotlivých financovaných operácií/projektov“*. Vzhľadom k definícii kontextových ukazovateľov sa toto javí ako systémový rozpor. Na jednej strane je potrebné ukazovatele za príslušný OP kvantifikovať cez aktivity OP a na druhej strane nie a sú sledované prostredníctvom zisťovaní inými inštitúciami. **Táto nezrovnalosť nie je v kompetencii RO a považujeme to za systémový nedostatok.**
- Ukazovatele uvedené v číselníku projektových ukazovateľov a relevantné pre OP VaV sú hodnotené ako uspokojivé. Je vhodné odstrániť duplicity niektorých ukazovateľov s

rovnakým znením, ktoré sú uvedené ako dopadové aj výsledkové, prípadne majú dva rôzne kódy. V MP CKO č. 3 je uvedené nasledovné:

„Ukazovatele výsledku projektu kvantifikujú služby a produkty dostupné pre cieľovú skupinu na základe prác, tovarov a služieb spolufinancovaných nenávratným finančným príspevkom v rámci podporených aktivít projektu. Ukazovatele výsledku projektu sú závislé najmä na činnosti prijímateľa.

Ukazovatele dopadu projektu vyjadrujú plánovanú projekciu budúcich zmien, ktoré pravdepodobne nastanú po ukončení realizácie aktivít projektu, respektíve s určitým časovým odstupom ako následok realizovaného projektu. Ukazovatele dopadu projektu sú závislé od externých faktorov (ako napr. dopyt, reakcia cieľovej skupiny v súvislosti s existujúcim legislatívnym rámcom), ktoré prijímateľ ovplyvňuje v minimálnej miere alebo vôbec neovplyvňuje.

Medzi použitými ukazovateľmi výsledku a dopadu projektu musí existovať jednoznačná logická súvislosť, pričom platí, že pre jeden projekt nemôže byť použitý rovnaký ukazovateľ výsledku a dopadu.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že MP CKO č. 3 umožňuje používanie ukazovateľov výsledku a dopadu s rovnakým znením. Z pohľadu hodnotiteľa je nelogické (aj vzhľadom na definíciu výsledkových a dopadových ukazovateľov), aby mali ukazovatele výsledku a dopadu identické znenie. **Táto nezrovnalosť nie je v kompetencii RO a považujeme to za systémový nedostatok.**

- Je vhodné mnohé ukazovatele preradiť z dopadových na výsledkové. Vhodnosť tohto preradenia je zdôvodnená v časti 7.1 hodnotiacej správy.
- Ukazovatele použité v projektoch sú určené vhodne a sledujú príslušné ciele. Je však potrebné odstrániť duplicitu niektorých ukazovateľov, ktoré sú pri rovnakom znení uvádzané ako výsledkové aj ako dopadové. Tiež je potrebné dodržiavať paritu ukazovateľov sledujúcich počty mužov a žien. Z 392 relevantných projektových ukazovateľov je použitých v zazmluvnených projektoch len 79.
- ITMS vykazuje nedostatky a mal by byť vhodnejšie nastavený pre potreby pracovníkov RO a SORO hlavne pri získavaní kumulatívnych hodnôt. Pracovníci sú nútení mnohé sledovania hodnôt ukazovateľov robiť „ručne“.
- Spoluprácu medzi CKO, RO, SORO a koordinátormi HP je možné hodnotiť ako efektívnu.

- CKO oneskoreným vydaním MP CKO č. 3 spôsobil značnú nezrovnalosť pri povinnosti zadávania aspoň jedného ukazovateľa HP.
- Ukazovatele HP sú hodnotené ako vysoko uspokojivé. Ich použitie v rámci projektov sa však javí ako chaotické.

Hodnotiteľ v hodnotiacej správe uviedol niekoľko **odporúčaní**. Uvádza, že:

- finančné plnenie OP je sledované po prioritných osiach aj mimo ukazovateľov OP (prostredníctvom projektových ukazovateľov), teda bude možné vyčíslieť potrebnú hodnotu finančných výdavkov na VaV. Ukazovateľ „Počet udelených patentov USPTO na 1 mil. obyvateľov“ je potrebné preniesť na úroveň prioritných osí. Vo výzvach, v ktorých to bude relevantné, predpísať ako povinné ukazovatele „Počet patentových prihlášok EPO“ a „Počet patentových prihlášok USPTO“. V rámci monitorovacích správ sledovať počty udelených patentov.
- ako problém sa javí hlavne duplicita ukazovateľov, ktoré sú v číselníku projektových ukazovateľov uvedené súčasne ako výsledkové aj ako dopadové. Táto duplicita sa prenáša aj do projektov. Je potrebné jednoznačne určiť, či je ukazovateľ dopadový alebo výsledkový a urobiť príslušné úpravy v číselníku. Pre správne sledovanie hodnôt takýchto duplicitných ukazovateľov je potrebné preveriť ich výskyt v jednotlivých projektoch. Toto je pre priebeh monitorovania dôležité. Navrhované preradenie z dopadových ukazovateľov na výsledkové nemá veľký dopad na úspešnosť monitorovania, pretože z hľadiska agregovateľnosti je dôležité znenie ukazovateľa. Nejednoznačné ukazovatele a tie, ktoré majú iné formálne nedostatky je možné buď opraviť, alebo sa dohodnúť a nepoužívať ich vo výzvach.
- je rozdiel v počte použití ukazovateľov týkajúcich sa mužov a žien v projektoch. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o „párové ukazovatele“ mali by byť zastúpené v projektoch pre mužov aj pre ženy rovnako. Je potrebné dodržiavať „paritu“ ukazovateľov sledujúcich rovnosť príležitostí medzi oboma pohlaviami. Ak sa v projekte vyskytuje takýto ukazovateľ má byť uvedený pre ženy aj pre mužov. Ak sa budú chcieť dosiahnuť kumulatívne hodnoty za mužov aj ženy a ukazovateľ je v projekte len raz, potom je potrebné získať údaj o druhom pohlaví odpočítaním z celkového počtu relevantných osôb. Toto spôsobuje značnú prácnosť, nakoľko je toto potrebné previesť „ručne“. Navrhujeme tiež, z dôvodu jednoduchej

agregovateľnosti previesť úpravu v jednotlivých projektoch, prípadne si vyžadovať tieto hodnoty prostredníctvom monitorovacích správ.

- ITMS je v terajšej verzii pre hodnotiteľov použiteľný len vo veľmi obmedzenej forme. Navrhujeme pre ďalšie použitie vytvoriť užívateľský modul (prípadne užívateľskú príručku pre hodnotiteľov, ako získať žiadané údaje v rámci súčasného stavu software), ktorý by jednoduchým výberom vytváral aspoň najčastejšie zostavy, štatistiky a výbery. Ušetrí sa tak práca zamestnancov datacentra, zbytočné administratívne preťahy pri žiadaní údajov a hlavne hodnotitelia získajú väčší časový priestor pre hodnotenie. Uviesť do súladu označenie použitých ukazovateľov HP s ich kódovým označením. Opraviť preklepy ukazovateľov projektov v ITMS a previesť navrhované úpravy podľa Prílohy č. 2 hodnotiacej správy.
- ITMS neplní pri získavaní údajov o stave hodnôt ukazovateľov v plnej miere svoje poslanie. V rámci filtrovania je možné zvoliť kód ukazovateľa a následne systém zobrazí zostavu všetkých projektov, ktoré obsahujú tento ukazovateľ. Zároveň sa dá nadefinovať vo filtroch konkrétna výzva (tiež pomocou kódu) a tým pádom sa dá pomerne presne zistiť počet ukazovateľov na konkrétnu výzvu. ITMS však nedokáže paralelne zobrazit hodnoty ukazovateľov. To je považované za najväčší nedostatok z hľadiska hodnotenia OP na projektovej úrovni. Odporúčame doplnenie chýbajúcich funkcií úpravou software.

Vzhľadom k tomu, že hodnotenie bolo ukončené až v roku 2011 RO OP VaV nevykonal zatiaľ žiadne reálne opatrenia vyplývajúce z odporúčaní hodnotiteľa. RO OP VaV plánuje v priebehu roka 2011 odstrániť duplicitu ukazovateľov, ktoré sú uvedené v číselníku projektových ukazovateľov v spolupráci s CKO v zmysle postupov Metodického pokynu CKO č. 3 k tvorbe a používaniu projektových ukazovateľov a ich zaradovaniu do ITMS 2007 - 2013 - Aktualizácia č. 2. O niektorých odporúčaní externého hodnotiteľa a ich zapracovaní RO OP VaV rozhodne až po vzájomných rokovaníach s CKO a v závislosti od možností ITMS.

Správa z vykonaného tematického externého hodnotenia „*Zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov pre operačný program Výskum a vývoj a systému monitorovania operačného programu Výskum a vývoj*“, realizovaného v roku 2010, bola s dátumom 21. 2. 2011 zaslaná Centrálnemu koordinačnému orgánu, Európskej komisii a koordinátorom horizontálnych priorít. Správa bola dňa 8. 2. 2011 zverejnená na internetovej stránke MŠVVaŠ SR v rámci „Dokumentov“ a v časti „Hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj“.

V roku 2010 sa manažéri hodnotenia OP VaV zúčastnili nasledovných školení:

- **„Hodnotenie verejných politík a programov“**, konané v dňoch 26. – 27. mája 2010 v Bratislave, ktoré poskytla Slovenská spoločnosť pre evaluáciu, o.z.,
- **„Priebežné hodnotenie implementácie ŠF a KF“**, konané 14. decembra 2010 v Bratislave, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán.

Vzdelávací program prvého školenia, rozdelený do dvoch dní, pozostával z teoretických a praktických blokov. Manažéri hodnotenia mali možnosť rozšírenia si vedomostí na príkladoch z praxe a prácou v skupinách vo viacerých oblastiach: tvorba verejných politík a programov, evaluačný cyklus a jeho väzba na implementáciu politík a programov, skúsenosti s hodnotením v SR, základné druhy hodnotení a ich využitie, hodnotiace kritériá a otázky, princípy efektívneho riadenia a výkonu hodnotenia.

Vzdelávací program druhého školenia bol rozdelený do piatich blokov:

1. Hodnotenie všeobecne, definícia hodnotenia, rámec hodnotení, typy hodnotení
2. Priebežné hodnotenie ŠF a KF v rámci NSRR
3. Hodnotenie NSRR vykonané v roku 2009 a jeho využitie
4. Aktivity CKO v oblasti hodnotenia
5. Diskusia

Informácie a poznatky získané zo školení manažéri hodnotenia využívajú v rámci plnenia svojich úloh v oblasti hodnotenia OP VaV.

V zmysle usmernenia Centrálného koordinačného orgánu k vypracovaniu súhrnnej správy o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení operačného programu/horizontálnej priority za rok 2010 zo dňa 8. 3. 2011 tvorí prílohu č. 1 tejto súhrnnej správy

tabuľka hlavných/core ukazovateľov OP s uvedením východiskovej hodnoty, cieľovej hodnoty a aktuálneho stavu k 31. 12. 2010.

Vo vzťahu k Plánu hodnotení OP VaV na programové obdobie 2007 – 2013 neboli uskutočnené žiadne zmeny v rámci plánovaných hodnotení na rok 2010.

Prílohy:

Príloha č. 1 dosiahnuté hodnoty hlavných ukazovateľov pre OP VaV k 31. 12. 2010

VYPRACOVAL:

Ing. Marianna Dobročániová, manažér hodnotenia

Mgr. Peter Mravec, vedúci oddelenia pre OP VaV

SCHVÁLIL:

RNDr. Dušan Hudec

riaditeľ odboru riadenia programov

Mgr. Roderik Klinda

generálny riaditeľ sekcie štrukturálnych fondov EÚ

Príloha č. 1 - DOSIAHNUTÉ HODNOTY HLAVNÝCH UKAZOVATEĽOV PRE OP VaV K 31. 12. 2010

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Dosiahnutá hodnota /Rok	Cieľová hodnota / Rok		
					2007	2010	2013	2015	
OPERAČNÝ PROGRAM									
Hlavný - Core ukazovateľ: - výstupu	Počet projektov	Počet projektov podporených v rámci OP VaV.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	356	1600	1600	
Hlavný - Core ukazovateľ: - výsledku	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	204	800	800	
Hlavný - Core ukazovateľ: - dopadu	Počet vytvorených pracovných miest pre výskumníkov	Počet vytvorených pracovných miest vo výskumných inštitúciách ako dôsledok realizácie projektu; v prípade nerealizovania projektov by tieto pracovné miesta vytvorené neboli.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	0	500	500	
PRIORITNÁ OS 1 – INFRAŠTRUKTÚRA VÝSKUMU A VÝVOJA									
Hlavný - Core ukazovateľ: - výsledku	Počet vytvorených pracovných miest pre výskumníkov	Počet vytvorených pracovných miest vo výskumných inštitúciách ako dôsledok realizácie projektu; v prípade nerealizovania projektov by tieto pracovné miesta vytvorené neboli.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	0	130	130	
PRIORITNÁ OS 2 – PODPORA VÝSKUMU A VÝVOJA									
Hlavný - Core ukazovateľ: - výsledku	Počet vytvorených pracovných miest pre výskumníkov	Počet vytvorených pracovných miest vo výskumných inštitúciách ako dôsledok realizácie projektu; v prípade nerealizovania projektov by tieto pracovné miesta vytvorené neboli.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	0	200	200	

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Dosiahnutá hodnota /Rok	Cieľová hodnota / Rok	
					2007	2010	2013	2015
Hlavný - Core ukazovateľ: - výstupu	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	138	500	500
PRIORITNÁ OS 3 – INFRAŠTRUKTÚRA VÝSKUMU A VÝVOJA V BRATISLAVSKOM KRAJI								
Hlavný - Core ukazovateľ: - výsledku	Počet vytvorených pracovných miest pre výskumníkov	Počet vytvorených pracovných miest vo výskumných inštitúciách ako dôsledok realizácie projektu; v prípade nerealizovania projektov by tieto pracovné miesta vytvorené neboli.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	0	70	70
PRIORITNÁ OS 4 – PODPORA VÝSKUMU A VÝVOJA V BRATISLAVSKOM KRAJI								
Hlavný - Core ukazovateľ: - výsledku	Počet vytvorených pracovných miest pre výskumníkov	Počet vytvorených pracovných miest vo výskumných inštitúciách ako dôsledok realizácie projektu; v prípade nerealizovania projektov by tieto pracovné miesta vytvorené neboli.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	0	100	100
Hlavný - Core ukazovateľ: - výstupu	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou	Počet projektov spolupráce výskumno-vývojových inštitúcií so spoločenskou a hospodárskou praxou.	ITMS, MŠ SR	Počet	0	66	300	300